

Η άρνηση του
Ιωάννη Μεταξά
στο Ιταλικό
Τελεσίγραφο

Κωστής Ζήκας Α4

Ιωάννης Μεταξάς

Ο Ιωάννης Μεταξάς κεφαλληνιακής καταγωγής, υπήρξε ένας διορατικός στρατιωτικός και πολιτικός ηγέτης, διακεκριμένος επιτελικός αξιωματικός, με ικανότητα αιφνιδιασμού του εχθρού και γνώστης διπλωματικών χειρισμών. Ένας κατ' εξοχήν πνευματικός άνθρωπος, του οποίου το όνομα έχει μείνει στην ελληνική και στην παγκόσμια ιστορία, για την αντίσταση της Ελλάδος κατά του Άξονος.

Η μεγαλύτερη στιγμή της ζωής του είναι τα χαράματα της **28^{ης} Οκτωβρίου 1940** και η απάντηση που έδωσε στο τελεσίγραφο, που του απέδωσε ο Ιταλός Πρέσβης Εμμανουέλε Γκράτσι, στην οικία του στην Κηφισιά, ζητώντας του να επιτρέψει την διέλευση των ιταλικών στρατευμάτων από το ελληνικό έδαφος.

Ιταλός Πρέσβης Εμμανουέλε Γκράτσι

Η άρνηση του Ιωάννη
Μεταξά στο ιταλικό
τελεσίγραφο της 28ης
Οκτωβρίου 1940 εκφράστηκε
με την ιστορική φράση
«Alors, c'est la guerre»
(«Λοιπόν, αυτό σημαίνει
πόλεμος»). Αυτό το «Όχι»
απαντήθηκε στον Ιταλό
πρέσβη στην Αθήνα,
Εμμανουέλε Γκράτσι,
σηματοδοτώντας την έναρξη
του Ελληνοϊταλικού
Πολέμου.

Περιγραφή του γεγονότος

- **Η επίδοση του τηλεσιγράφου:** Ο Γκράτσι επισκέφθηκε τον Ιωάννη Μεταξά, τότε πρωθυπουργό και δικτάτορα της Ελλάδας, στην οικία του στις 3:00 τα ξημερώματα της 28ης Οκτωβρίου 1940.
- **Το περιεχόμενο του τηλεσιγράφου:** Το κείμενο, που ήταν γραμμένο στα γαλλικά, κατηγορούσε την Ελλάδα για παραβίαση της ουδετερότητάς της και απαιτούσε την άδεια για την κατάληψη στρατηγικών σημείων του ελληνικού εδάφους από τα ιταλικά στρατεύματα.
- **Η απάντηση του Μεταξά:** Ο Μεταξάς διάβασε το κείμενο και, χωρίς δισταγμό, απάντησε στον Γκράτσι με την παραπάνω φράση. Αυτό το "ΟΧΙ" συνοψίζει την άρνηση της Ελλάδας να υποκύψει στις ιταλικές αξιώσεις, παρά τον κίνδυνο του πολέμου.

Διάγγελμα Πρωθυπουργού προς τον Ελληνικόν Λαόν

28η Οκτωβρίου 1940

Η στιγμή επέστη που θα αγωνισθώμεν δια την ανεξαρτησίαν της Ελλάδος, την ακεραιότητα και την τιμήν της. Μολονότι ετηρήσαμεν την πλέον αυστηρά ουδετερότητα και ίσην προς όλους, η Ιταλία μη αναγνωρίζουσα εις ημάς το δικαίωμα να ζώμεν ως ελεύθεροι Έλληνες, μου εξήτησε σήμερον την 3^η πρωινήν την παράδοσιν τμημάτων του εθνικού εδάφους, κατά την ίδιαν αυτής βούλησιν, και μου ανεκοίνωσεν ότι προς κατάληψιν αυτών, η κίνησις των στρατευμάτων της θα ήρχιζεν την 6^η πρωινήν. Απήντησα εις τον Ιταλόν Πρέσβυν ότι θεωρώ και το αίτημα αυτό καθ' εαυτό και τον τρόπον με τον οποίον γίνεται τούτο, ως κήρυξιν πολέμου της Ιταλίας εναντίον της Ελλάδος. Τώρα θα αποδείξωμεν εαν πράγματι έιμεθα άξιοι των προγόνων μας και της ελευθερίας την οποίαν μας εξησφάλισαν οι προπάτορές μας. Ολον το Έθνος ας εγερθή σύσσωμον. Αγωνισθήτε δια την Πατρίδα, τας γυναίκας, τα παιδιά σας και τας ιεράς παραδόσεις μας. Νυν υπέρ πάντων ο αγών

Ιωάννης Μεταξάς

ΕΡΩΤΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ	ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ	ΑΙ ΤΑΜΕΤΑΝ ΤΑΜΕΤΑΝ
28 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1940		ΑΙ ΤΑ ΤΑΜΕΤΑΝ

ΕΚΤΑΚΤΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ 6^Η ΠΡΩΙΝΗ

Η ΙΤΑΛΙΑ ΕΚΗΡΥΞΕ ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟΝ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ο ΙΤΑΛΟΣ ΠΡΕΣΒΕΥΤΗΣ ΑΝΗΓΓΕΙΛΕ ΠΡΟΣ ΤΟΝ κ. ΜΕΤΑΞΑΝ ΟΤΙ ΤΑ ΙΤΑΛΙΚΑ ΣΤΡΑΤΕΥΜΑΤΑ ΘΑ ΕΠΙΤΕΘΟΥΝ ΤΗΝ 6^Η ΠΡΩΙΝΗΝ ΥΠΕΓΡΑΦΗ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΡΑΤΕΥΣΕΩΣ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΖΕΙ

Το Εθνικόν Συμβούλιον διατάζει το Έθνος να εγερθή σύσσωμον. Ολον το Έθνος ας εγερθή σύσσωμον. Αγωνισθήτε δια την Πατρίδα, τας γυναίκας, τα παιδιά σας και τας ιεράς παραδόσεις μας. Νυν υπέρ πάντων ο αγών.	Το Εθνικόν Συμβούλιον διατάζει το Έθνος να εγερθή σύσσωμον. Ολον το Έθνος ας εγερθή σύσσωμον. Αγωνισθήτε δια την Πατρίδα, τας γυναίκας, τα παιδιά σας και τας ιεράς παραδόσεις μας. Νυν υπέρ πάντων ο αγών.
---	---

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ ΤΟΥΝΤΕΓΚΛΩΕΧΤΟΥΒΕΛΓΚΟΥΚΟΓΚΟ Συμβούλιον διά τας γαλλικάς άποκίας ΤΙΝΤΗ ΔΙΑ ΤΑΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΤΟΥ ΠΕΤΑΝ

ΑΝΑΜΕΝΕΤΑΙ ΣΗΜΕΡΟΝ ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΣ ΤΩΝ κ. κ. ΧΙΤΛΕΡ, ΜΟΥΣΣΟΛΙΝΙ, ΛΑΒΑΛ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗΝ ΤΗΣ ΦΛΩΡΕΝΤΙΑΣ

Οι λόγοι της άρνησης του Μεταξά

Σύμφωνα με τον Ιωάννη Μεταξά οι λόγοι που τον οδήγησαν στο μεγαλοπρεπές «ΟΧΙ», ήταν γεωπολιτικοί, στρατιωτικοί, αλλά και κοινωνικοί.

Ο Μεταξάς θεωρούσε ότι το ΝΑΙ θα ισοδυναμούσε με ακρωτηριασμό της χώρας: «Για να αποφύγουμε τον πόλεμο θα έπρεπε να γίνουμε ευελόδουλοι και να πληρώσουμε με άπλωμα του δεξιού χεριού της Ελλάδας για ακρωτηριασμό από την Ιταλία και το αριστερό χέρι θα μας το έκοβε η Βουλγαρία. Φυσικά, δεν είναι δύσκολο να προβλέψει κανείς ότι σε μια τέτοια περίπτωση, οι Άγγλοι θα έκοβαν τα πόδια της Ελλάδας. Και με το δίκιο τους. Καθώς είναι κυρίαρχοι στην θάλασσα, δεν θα παρέλειπαν, αφού έβλεπαν την υποδούλωση της Ελλάδας να καταλάβουν την Κρήτη και άλλα νησιά μας, υπερασπιζόμενοι τα συμφέροντά τους.

Σύμφωνα με τον Μεταξά η ιταλική εισβολή θα χώριζε την Ελλάδα στα τρία:

Το πρώτο τμήμα θα ήταν η επίσημη θέση της Αθήνας, η οποία για να αποφύγει τον πόλεμο θα είχε γίνει υπόδουλη. (Εννοεί, αν είχε δεχθεί το τηλεσίγραφο)

Δεύτερον θα υπάρχει η πραγματική Ελλάδα. Η παμψηφία δηλαδή της κοινής γνώμης που ποτέ δεν θα αποδεχόταν την υποδούλωση του Έθνους, η οποία ισοδυναμεί με εθνικό ακρωτηριασμό και οριστική ατίμωση και εκμηδένιση του Ελληνισμού.

Τρίτον τέλος, θα προκύψει μια Ελλάδα η οποία θα δημιουργούνταν, στο όνομα της δημοκρατίας φυσικά, από προστατευμένους του βρετανικού στόλου στην Κρήτη και τα άλλα νησιά. Αυτή θα είχε την εύνοια της Αγγλίας στην οποία θα δινόταν το δικαίωμα να επεμβαίνει και στο Εθνικό Δίκαιο..»

Συνέπειες της άρνησης

Λίγες ώρες μετά την απόρριψη του τελεσιγράφου, τα ιταλικά στρατεύματα άρχισαν εισβολή στο ελληνικό έδαφος από την Αλβανία, σηματοδοτώντας την είσοδο της Ελλάδας στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.

Το «ΟΧΙ» έγινε σύμβολο αντίστασης, ενότητας και εθνικής υπερηφάνειας για τον ελληνικό λαό, ο οποίος βγήκε στους δρόμους πανηγυρίζοντας την άρνηση του Μεταξά και την απόφαση να αντισταθεί.

Η 28η Οκτωβρίου εορτάζεται έκτοτε ως εθνική επέτειος, η Ημέρα του «ΟΧΙ».